

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

KEN nr 9459 af 26/04/2012 (Gældende)

Hjemvisning af påbud om opfyldning af frugt- og grøntkasser

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: 7000011-12 og 7000012-12

Hjemvisning af påbud om opfyldning af frugt- og grøntkasser

Arbejdstilsynet var på tilsynsbesøg i en butik og observerede arbejdet med opfyldning af frugt og grønt.

Arbejdstilsynet observerede opfyldning med frugt og grønt i 40 minutter og udelukkende løft af kasser, som vejede over 9 kg. Den ansatte løftede 46 gange på de 40 minutter, og den ansatte løftede med forskellige forværende faktorer. De ansatte udførte løftearbejdet ca. 6-7 timer pr. uge.

Arbejdstilsynet gav påbud om at arbejdet skulle foregå forsvarligt samt et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Nævnet hjemviste Arbejdstilsynets påbud, idet nævnet fandt, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst, da det ikke fremgik af Arbejdstilsynets afgørelse, hvordan vægten af de enkelte kasser med frugt og grønt fordelte sig, f.eks. hvor mange kasser, der havde en vægt på henholdsvis lige over 9 kg og 18 kg mv. Det fremgik af påbuddet, at der blev løftet kasser mellem 9 kg og 18 kg.

Det var desuden ikke oplyst, hvordan de forværende faktorer fordelte sig i forhold til vægten på kasserne, f.eks. om det var kasserne på lige over 9 kg eller 18 kg, der løftedes med forværende faktorer.

Nævnet ophævede på den baggrund påbuddet om autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

[Adressat udeladt]

Arbejdsmiljøklagenævnet har på møde den 24. april 2012 behandlet [navn udeladt]s klage på vegne af [navn udeladt] over Arbejdstilsynets afgørelse af den 24. januar 2011, hvorved [navn udeladt] fik påbud om at sikre, at opfyldning af frugt og grønt foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt samt påbud om at bruge autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet.

Nævnet traf følgende

A F G Ø R E L S E

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviser Arbejdstilsynets afgørelse om, at virksomheden skal sikre, at opfyldning af frugt og grønt foregår sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det betyder, at virksomheden ikke skal sende en tilbagemelding til Arbejdstilsynet.

Arbejdsmiljøklagenævnet ophæver Arbejdstilsynets afgørelse om, at virksomheden skal bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Det betyder, at virksomheden ikke skal indgå en aftale med en autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

B E G R U N D E L S E

Påbuddet om opfyldning af frugt og grønt

Arbejdsmiljøklagenævnet finder, at sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst til, at det kan vurderes, om der er grundlag for Arbejdstilsynets påbud.

Nævnet lægger herved vægt på, at det ikke fremgår af Arbejdstilsynets afgørelse af den 24. januar 2011, hvordan vægten af de enkelte kasser med frugt og grønt fordeler sig, f.eks. hvor mange kasser, der havde

en vægt på henholdsvis lige over 9 kg og 18 kg mv. Det fremgår af påbuddet, at der løftes kasser mellem 9 kg og 18 kg.

Endvidere er det ikke oplyst, hvordan de forværrende faktorer fordeler sig i forhold til vægten på kasserne, f.eks. om det er kasserne på lige over 9 kg eller på 18 kg, der løftes med forværrende faktorer.

Påbuddet om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Det er en forudsætning for at give en virksomhed et påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, at der er konstateret en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Eftersom der i denne sag ikke kan konstateres en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen, er der ikke grundlag for påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelse er truffet af et enigt nævn.

R E G L E R

Arbejdsmiljøklagenævnet har ved afgørelsen anvendt følgende regler:

- Om Arbejdstilsynets ret til at give påbud:
 - § 77, stk. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010.
- Om manuel håndtering:
 - § 38, stk. 1, § 39, stk. 1, nr. 1, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010
 - § 3, stk. 1, § 4, stk. 1 og stk. 3, samt bilag til § 4, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering.
- Om autoriseret arbejdsmiljørådgiver:
 - § 77 a, i lov om arbejdsmiljø, jf. lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010
 - § 6, § 9, stk. 1 og §§ 37-38, §§ 42-45 og § 49, i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 259 af 20. marts 2007 om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere.

Reglerne kan læses på de følgende sider.

O P L Y S N I N G E R N E I S A G E N

Sagen er afgjort på grundlag af de dokumenter, som klagenævnet har modtaget fra Arbejdstilsynet, [navn udeladt]s breve af den 26. maj 2011, 20. september 2011, 29. december 2011 og 23. marts 2012, samt Arbejdstilsynets breve af den 5. juli 2011, 8. september 2011 og 31. oktober 2011.

På klagenævnets vegne

[navn udeladt]

[stilling udeladt]

Kopi til:

- [adressat udeladt]
- [adressat udeladt]
- [adressat udeladt]

Regler

...

Kapitel 5

Arbejdets udførelse

§ 38. Arbejdet skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Anerkendte normer eller standarder, som har sikkerheds- eller sundhedsmæssig betydning, skal følges.

§ 39. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke krav der skal være opfyldt, for at arbejdet kan anses for fuldt forsvarligt planlagt, tilrettelagt og udført, herunder om

- 1) sikkerheds- og sundhedsmæssige foranstaltninger vedrørende arbejder, arbejdsprocesser og -metoder, f.eks. for at undgå sammenstyrtning, nedstyrtning, sammenskridning, rystelser, stråling, støj eller eksplosions-, brand- eller sundhedsfare ved luftarter, dampe, støv og røg, hede, kulde eller lugt, sygdomssmitte eller forkerte arbejdsstillinger, bevægelser eller belastninger,
- 2) forbud mod særligt farlige arbejder, arbejdsprocesser og -metoder,
- 3) opslag eller egnet markering.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte regler om særligt arbejdstøj og personlige værnemidler, herunder om hvem der skal afholde udgifterne hertil.

...

Kapitel 13

Arbejdstilsynet

...

§ 77. Arbejdstilsynet kan træffe afgørelse om forhold, der strider mod loven eller mod regler eller afgørelser i medfør af loven, og kan herunder påbyde, at forholdene bringes i orden straks eller inden en frist.

Stk. 2. ...

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1164 af 16. december 1992 om manuel håndtering

...

Kapitel 2

Arbejdets udførelse

§ 3. Arbejde med manuel håndtering skal planlægges, tilrettelægges og udføres således, at det sikkerheds- og sundhedsmæssigt er fuldt forsvarligt.

Stk. 2. Manuel håndtering, der kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, skal undgås ved hensigtsmæssig tilrettelæggelse af arbejdet, herunder anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Stk. 3. Hvis dette ikke er muligt, skal der træffes effektive foranstaltninger til imødegåelse af risikoen.

§ 4. Ved vurderingen af den sikkerheds- og sundhedsmæssige risiko ved et arbejde med manuel håndtering skal navnlig byrdens beskaffenhed tages i betragtning og desuden den nødvendige fysiske anstrengelse, arbejdsstedets beskaffenhed og arbejdsforholdene i øvrigt, jf. de i bilaget opregnede faktorer.

Stk. 2. Ved arbejde med løft m.v. af personer skal vurderingen ske i overensstemmelse med stk. 1 og desuden med særlig hensyntagen til risikoen for pludselige belastninger.

Stk. 3. Planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet og iværksættelse af foranstaltninger skal ske med hensyntagen til de i stk. 1 og 2 nævnte faktorer og i overensstemmelse med §§ 5-11.

Bilag til § 4

Vurderingsfaktorer

1. Byrdens beskaffenhed

Manuel håndtering af en byrde kan medføre risiko for sikkerhed eller sundhed, hvis byrden

- er for tung eller for stor
- er uhåndterlig eller vanskelig af få fat på
- er i ustabil balance eller har et indhold, der kan forskubbe sig
- er placeret på en sådan måde, at den skal holdes eller håndteres i en vis afstand fra kroppen, eller med bøjet eller drejet krop
- på grund af sin form og/eller sin beskaffenhed vil kunne påføre den beskæftigede kvæstelser, navnlig hvis han rammes af den.

2. Den nødvendige fysiske anstrengelse

En fysisk anstrengelse kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, hvis den

- er for stor
- kun kan foregå ved, at kroppen drejes
- kan medføre, at byrden pludselig bevæger sig
- foregår med kroppen i en ustabil position.

3. Arbejdsstedets beskaffenhed

Arbejdsstedets beskaffenhed kan øge risikoen for sikkerhed eller sundhed, hvis

- arbejdet udføres på et sted, hvor der ikke er tilstrækkelig plads, navnlig i højden
- gulvet er ujævnt, hvorfor der er fare for at snuble, eller er af en sådan art, at fodtøj glider på det
- arbejdsstedets indretning eller forholdene i øvrigt forhindrer håndtering af byrder i en arbejdshøjde eller i en arbejdsstilling, der er sikkerhedsmæssigt og sundhedsmæssigt forsvarlig
- gulv eller underlag er niveauforskudt, hvilket indebærer, at byrden må håndteres i forskellige højder
- gulv eller støttepunkt er ustabilt
- temperaturen, fugtigheden eller ventilationen er uhensigtsmæssig.

4. Arbejdsforhold i øvrigt

Arbejdet kan indebære risiko for sikkerhed eller sundhed, hvis det medfører et eller flere af følgende forhold

- for hyppig eller for langvarig belastning af især ryggen
- utilstrækkelige perioder til fysiologisk hvile eller restitution
- løftning, sænkning eller transport over for store afstande
- et arbejdstempo, der pålægges den beskæftigede af en arbejdsproces, han ikke selv kan variere.

...

Kapitel 2

Påbud om brug af autoriserede arbejdsmiljørådgivere

...

§ 6. Arbejdsgiveren skal efterkomme påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, når Arbejdstilsynet afgiver en eller flere afgørelser om overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen om et eller flere komplekse og alvorlige arbejdsmiljøproblemer, der indebærer risiko for sikkerhed og sundhed og som angivet i kapitel 3, når overtrædelserne er

- 1) konstateret ved et enkeltstående tilsyn eller ved et tilsynsforløb bestående af screening og et deraf efterfølgende tilsyn, og
- 2) konstateret ved tilsyn med arbejde tilknyttet én produktionsenhed.

Stk. 2. Der afgives ikke påbud efter stk. 1, hvis arbejdsgiveren inden for det seneste år har løst et identisk arbejdsmiljøproblem på samme arbejdssted, og løsningen umiddelbart kan overføres.

...

Kapitel 3

Komplekse og alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen

Det ergonomiske område

...

§ 9. Løft af byrder, der udføres som led i den sædvanlige arbejdsfunktion,

- 1) ved vægtgrænser, der overstiger 25 kg tæt ved kroppen, 15 kg i underarms afstand eller 7 kg i 3/4 arms afstand, og
- 2) der samtidigt forekommer en eller flere forværende faktorer i form af uhåndterlig eller ustabil byrde, asymmetrisk løft, løft over skulderhøjde eller under knæhøjde, bæring af byrden mere end 2 meter, utilstrækkelig plads og uhensigtsmæssigt underlag.

Stk. 2. Når der ikke er udviklet egnede tekniske løsninger på løft, der overstiger grænserne i stk. 1, afgives påbud til virksomheden om brug af autoriseret rådgivning ved gennemførelse af midlertidige foranstaltninger med henblik på at nedbringe belastningen.

...

Kapitel 4

Rådgivningspligt

§ 37. Modtageren af påbud efter kapitel 2 og 3 har pligt til at bruge en arbejdsmiljørådgiver, der er autoriseret til at yde rådgivning i relation til de nævnte arbejdsmiljøforhold.

Stk. 2. Påbud om brug af en autoriseret arbejdsmiljørådgiver kan ikke efterkommes ved at benytte en autoriseret arbejdsmiljørådgiver, der hører under den juridiske enhed, som har modtaget påbuddet.

§ 38. Ved rådgivningspåbud efter §§ 3 og 6 har arbejdsgiveren pligt til at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at bistå med rådgivning til henholdsvis løsning af den eller de konkrete overtrædelser, der har udløst rådgivningspåbuddet, og til en revision af produktionsenhedens arbejdspladsvurdering for så vidt angår de konstaterede overtrædelser med henblik på at sikre, at disse overtrædelser fremover forebygges.

...

§ 42. Modtageren af påbud om rådgivning skal indgå en skriftlig aftale med en autoriseret arbejdsmiljørådgiver om rådgivning.

Stk. 2. Aftalen skal indeholde angivelser af, hvordan pligter i forbindelse med rådgivningspåbud efterkommes.

Stk. 3. Aftalen skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

§ 43. Modtageren af påbud om rådgivning skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om indgåelse af en aftale om rådgivning senest 6 uger efter, at påbuddet om rådgivning er modtaget.

Stk. 2. Tilbagemeldingen påtegnes af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder, der ikke har pligt til at etablere sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 3. Modtageren af påbud om rådgivning skal sørge for, at tilbagemeldingen påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, som herved bekræfter, at der er indgået en aftale i henhold til § 43.

Stk. 4. Bygherren er undtaget fra pligten i stk. 2.

§ 44. Modtageren af påbud om rådgivning skal indhente en redegørelse fra den autoriserede arbejdsmiljørådgiver, når rådgivningspåbuddet og forhold, der førte til rådgivningspåbuddet, er efterkommet.

Stk. 2. Redegørelsen skal forefindes i virksomheden og være til rådighed for virksomhedsledere, arbejdsledere, øvrige ansatte og Arbejdstilsynet.

Stk. 3. Arbejdsgiveren har pligt til at videregive redegørelsen til sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder, der ikke har pligt til at etablere sikkerhedsorganisation, til en repræsentant for de ansatte.

Stk. 4. Redegørelsen til bygherren skal i hele byggeperioden være tilgængelig for de ansatte og arbejdsgiverne på byggepladsen samt for Arbejdstilsynet.

§ 45. Redegørelsen skal ved rådgivningspåbud efter §§ 3 og 6 indeholde følgende elementer:

- 1) hvordan rådgivningspåbuddet og den eller de afgørelser, der førte til rådgivningspåbuddet, er efterkommet,
- 2) hvordan sikkerhedsorganisationen eller de ansatte har været inddraget i rådgivningsprocessen,
- 3) hvilke initiativer der er taget for at forebygge, at tilsvarende arbejdsmiljøproblemer opstår i virksomheden, og
- 4) resultatet af den revision af arbejdspladsvurderingen for det eller de pågældende problemer, som rådgivningen skal tage udgangspunkt i.

Stk. 2. Redegørelsen for rådgivningspåbud efter § 3 skal ikke tage stilling til en rapport om psykisk arbejdsmiljø uanset, at en rapport om psykisk arbejdsmiljø kan være en del af grundlaget for afgivelse af et rådgivningspåbud efter § 3.

§ 49. Modtageren af påbud om rådgivning skal give en tilbagemelding til Arbejdstilsynet om, at rådgivningspåbuddet og de dertil knyttede afgørelser er efterkommet.

Stk. 2. Tilbagemeldingen påtegnes af rådgiveren, der herved bekræfter, at rådgivningspåbuddet og forhold, der udløste rådgivningspåbuddet, jf. de pligter, der fremgår af §§ 37-48, er efterkommet.

Stk. 3. Overtrædelser, der har udløst et rådgivningspåbud efter § 4, skal ikke selvstændigt påtegnes af den autoriserede arbejdsmiljørådgiver.

Stk. 4. Tilbagemeldingen skal være påtegnet af sikkerhedsorganisationen eller, i virksomheder, hvor der ikke skal oprettes sikkerhedsorganisation, af en repræsentant for de ansatte.

Stk. 5. Tilbagemeldingen for påbud efter § 5 skal endvidere indeholde resultatet af undersøgelsen af forholdene i det psykiske arbejdsmiljø, jf. § 47, stk. 1.

Stk. 6. Bygherren er undtaget for pligten i stk. 4.

AT-anvisninger, AT-meddelelser mv.

At-vejledning D. 3.1 om løft, træk og skub

At-intern instruks nr. 3/2010 om vurdering af tunge løft